

Píseň: S368 – Víc, než oko spatřit smí + **modlitba;** **Oddíl k výkladu:** Zj 3, 14-22

Milí,

na posledním setkání jsme se věnovali dopisu do Filadelfie. Tamní sbor byl již na vymření, a *přesto* (proto?) tam Kristus i Jan psali dopis. A zvěstovali mu naději Kristem otevřených dveří – které tak nemůže nikdo zavřít (ale také obráceně!).

Také proto, že opět i jejich *skutky* o nich svědčily. Tentokrát o *věrnosti* Kristu – zachovávané navzdory situaci místní, kulturní, politické, ekonomické, sociální atd.

Poslední dopis

Tak snad nepřekvapil dnešní dopis. Poslední, sedmý. První dopis byl velkému, sebevědomému sboru v bohatém a velkém Efezu – a byl zejména kritický. Tak skoro stejně dopis poslední. Opět do velkého, bohatého, významného města. Do sboru ještě většího, „zajištěnějšího.“ A dopis je takřka *výhradně* kritický. Zve také k naději – ta však spočívá ve *stejném*, jako u všech ostatních: V pokání, obrácení *sboru samotného*.

Tedy žádné „konec dobrý, všechno dobré.“ Nakonec srv. také závěr Zj. I ve Zj 22 budeme číst o mnohých, kteří „zůstanou venku...“

Laodikea

Byla významným městem nedaleko Filadelfie. Tak i jí se týkala zemětřesení let 17+60 po Kr. Tak byla vnější situace velmi srovnatelná. Ale jak *odlišná* situace byla sborů, křesťanů v nich! Laodikea pak byla tak bohatá a „soběstačná,“ že po zemětřesení r. 60 *odmítla* císařskou pomoc s opravou města.

I zde byla veliká a silná židovská diaspora. A křesťanský sbor byl úzce spojen s *koloským* (Ko 4, 13-16 + 2, 1). A zřejmě také dopisy „do Efezu“ byly adresovány také do Laodikeje.

První verš

Kristova „identifikace“ opět upomíná na Zj 1. „Svědék věrný a pravý“ je vlastně zopakováním významu hebr. „amen.“ Hebr. a-m-n = potvrdit, souhlasit, podpořit – v přídavném jménu také „věrný, ověřený, osvědčený.“ Tedy opět je zřejmé, jak nezbytná je dobrá znalost tzv. „Starého Zákona“ (který však tehdy ještě odděleně spíš neexistoval, než existoval), pokud máme správně rozumět „Novému Zákonu.“

V závěru prvního verše posledního dopisu je pak připomenut jak tradiční základ janovské teologie (Zj 1), tak i úplně první příběhu Gn 1 (a v nahotě a šatu také Gn 3).

Už to je však nenápadná kritika sboru – ale i mnohých současných křesťanů západního světa. I lidí bez vyznání: Svět je stvořen Bohem. Život je darován Bohem. Nejsme soběstační, nezávislí, „self-made-men.“ Jsme *totálně* závislí na existenci světa, na daru života, na tom, kde a jak jsme se narodili atd. Na to vše můžeme pouze nějak *odpovědět*, reagovat.

Čímž je připomenut také základní princip Dt teologie (např. Dt 8).

Situace sboru

Což je až překvapivé – přece bohatý, silný, velký sbor si zaslужuje *pochvalu*! Ne? I Zj se však pevně dál drží Boha a jeho slova – lidský svět je převrácený, zvrácený hříchem. Tak zaměňujeme pravdu za lež, lež za pravdu, hodnotné za bezcenné a bezcenné za hodnotné. Tak jsou zejm. chváleny a povzbuzovány sbory na vymření, zanedbatelné, „zbytečné“ – protože *zůstaly věrné Kristu*. A kritizovány sbory velké, početné, zajištěné, bohaté – protože *nezůstaly věrné Kristu*.

Protože takové sbory, skupiny, národy, rodiny i jednotlivci *propadají* právě tomu, před čím do zblbnutí varuje Dt teologie: Nezapomeň na Hospodina, až se ti povede dobře! Neuvěř tomu, že sis to zařídil sám, nezávisle, soběstačně! A nestaň se lhostejným, nevěrným, zrádným. A tak braň tomu, aby se tvé další generace

staly v důsledku *neprověřenými*, a tak *nespolehlivými*. A tak *nedůvěryhodnými*.

Vlažnost

Což je zřejmě to, co se dělo v Laodikeji, Efezu i jinde. Zde zcela explicitně: I o *skutcích* laodikejských Kristus ví. A *nesnese* jejich nositele v ústech. Jsou tak odporní, že je musí vyplivnout (tak řecký text doslova). Protože nejsou ani horcí, ani studení. Kéž by byli horcí, rozpálení jako proroci, praotcové, Ježíšovi apoštolové po vzkříšení!

A nebo, a to je ještě zajímavější, kdyby tedy jasně řekli, že jsou studení: Že Bůh je nezajímá, nepotřebují ho, jsou jim jedno jeho slovo i činy. A tak se stali se vším všudy pohany. I to je pro Krista *snesitelnější* než tato „vlažnost.“

Tedy než pokrytectví, lhovectví, nezáměr, formální hraní si na víru a věrnost – ale bez nesení jakéhokoli utrpení, těžkostí, námahy biblické víry. Protože takoví jsou „nijací,“ protože „všelijací.“ Jsou bez chuti jako sůl bez chuti (!). Civilněji řečeno slovy doc. Mrázka: „Kristu je z nich na blití.“

Postoj sboru

To vše o to silněji, že sbor *nahlas vyslovuje* tuto zradu Krista: „Jsme bohatí!“ Ale Kristus i proroci i apoštolové byli *chudí*. „Máme všechno!“ Ale Kristus i proroci i apoštolové naopak všechno „*své*“ *opustili*. „Nic a nikoho nepotřebuji!“ A přitom jsou nejzávislejší na ostatních – asi jako „bohatí“ a „mocní“ dnes. A i Kristus se opakovaně obracel k Bohu – a k *Němu* odkazoval.

Tak i dopis vystihuje přesně: Přitom jsi *chudý, ubohý,* bledý, slepý, nuzný. Protože z toho, co je božské, kristovské, biblické nemají *nic*. A tak tam není obětavosti, lásky, zájmu o potřebné – „ti se přece budou mít jako my, když se budou stejně namáhat.“ Zní dodnes úplně stejně. I laodikejští *to o sobě nahlas říkali!*

A jak to velmi živě vidíme i ve „velkých,“ nejen pražských, sborech ČCE – Salvátor, Vinohrady, Dejvice, Brno I+II, Nové město

na Moravě, Vsetín atd. (zejména v těchto „velkých“ sborech je za posledních cca 10-15 let úbytek 40-50% účastníků bohoslužeb)

Sebehodnocení sborů

Tak je až zarážející, že vlastně *všechny* sbory se zcela mýlily ve svém sebehodnocení. Bohaté, velké, silné, vlivné na tom před Bohem byly bídně. Sbory na vymření byly naopak vysoce ceněny! I v tom necht' je zřejmé *převrácení* hříchem – a jak problematické je lidské hodnocení, zejm. „sebehodnocení.“ A tak nějaká „sebedůvěra“ – i se vším, co k tomu patří (srv. např. dotazník Jarovského sboru ČCE na téma „jaké by podle vás mělo být kázání“ mezi laiky!).

Protože kritériem před Bohem je *věrnost Bohu*. Nic jiného.

Proto chudí, zubožení, vraždění, zoufalí slyšeli, že *Kristus jim otevřel dveře* – které *nikdo* nemůže zavřít. Jakkoli projít jimi musejí sami. A sebejistí, zajištění, bohatí slyšeli, že jsou ubozí, chudí, slepí, lhostejní, neobětaví, vychladlí, bez lásky (Efez!).

Tak nemůže překvapit, že stejně známe i z jiných biblických epištol. Dobře známý tím byl např. sbor v Korintu: Ten považoval apoštola Pavla – který byl pořád dokola ve vězení, kamenován, bit, souzen a měl pořád problémy s úřady – za někoho, jehož „víra nemůže být úplně v pořádku.“ Protože to by se mu přece vedlo dobře, ne? Opět jak *aktuální* je biblická zvěst i situace dnes!

Zatímco v Korintu byli tak „duchovně vyspělí,“ že tolerovali i člověka, který souložil s manželkou svého otce (1Kor 5). Tak si *samozřejmě zasloužili* na Bohu „mít se dobře“ (evangelium tolerance a prosperity!).

Nabídka

A přesto (proto?) i *takovýhle* sbor slyšel nabídku naděje. *To* je kritika: Nejen analýza situace, ale také *návrh konkrétního řešení*. I Laodikea slyšela stejně, jako všichni ostatní lidé od Boha – i v celé Bibli: *Obrat'te se*. Odvra'tte se pryč od dosavadního, a *přivra'tte se* k Božímu!

Zde v obrazu „nakoupení pročištěného zla.“ Tj. toho jakoby „nejcennějšího“ – ale musí to být *pročištěné*, myšleno ohněm. Tj. mají nakoupit odměnu *ohně zkoušek* – jen takové věci mohou z čehokoli učinit *ověřené*, věrné, ozkoušené – „amenovské“ (srv. vědeckou metodu!).

Sbor tedy má prokázat v utrpení, těžkostech, problémech, jak moc opravdu věří tomu, co říká – ať už Kristu, nebo soběstačnosti. Protože jinak jsou to jen prázdné kecy. Které nemohou prospět – naopak *musejí* škodit.

Tak Kristus zve spokojený, blahobytný, zajištěný sbor k *utrpení*. K bolesti. K pronásledování (srv. Pavla a Korint! Krista a židovství své doby! Boha a praotce i proroky!).

Což je opět pravý opak různých „Nikolaitů“ a dalších, kteří přece říkají, že víra je o radosti. O „mít se dobře.“ O „pohodě.“ Klidně i za cenu tolerance tak hrozného, že ani *pohané* to nedělají (1Kor 5). Nebo za cenu spolupráce s vrahy našich spolubratří. Nakonec jak stejný cíl „pohodičky“ a „mít se dobře“ přece funguje v ČCE – zřetelně biblicky!

A stejně i světově: Křesťanství v součanosti roste *všude jinde*, kromě Západního světa. Roste v Africe, Asii, Jižní Americe. Ve „spokojeném“ světě naopak v lepším případě stagnuje (USA), v horším případě ubývá (Evropa). Opět je tedy podle dat zřejmé, že pravdu *má Bůh*. Že pravda je *pravým opakem* toho, co za ní chceme, vydáváme. A líbí se nám. Protože kde a čím se osvědčuje víra v této části světa? A jak může *nebýt* kristovská víra testována *všude*?

Mast

Tak i laodikejští si mají všimnout své nahoty a slepoty. Svého trámu ve svém oku. Vždyť Bůh *kárá a trestá* ty, které miluje (opět jak obrácené k současnému standardu Západního světa!). Mají se *vzpamatovat* – a explicitně činit pokání. Obrátit se. I *takové*, ze kterých je tedy Kristu „na blití,“ tedy *chce* zachránit. Ale Bůh i Kristus už udělali *víc* než dost. I předchozí generace. Řada je na nás.

Tak i laodikejští měli nakoupit *bílý* šat – tj. mučednický, očištěný *krví*. A tak *uniformu* Kristových věrných svědků = martyrů (tj. mučedníků).

Vždyť Kristus je *nejprve* ten *Ukřižovaný*. A až *poté* Vzkříšený. Proto také Jan *nepíše* „nesesu tě v ústech.“ Ale dosl. *vyzvracím, vyplivnu* tě z úst (BKR: „vyvrhnu tě z úst“). I biblické spisy jsou *opakovaně* vulgární, sprosté, neslušné.

A jak to se i nám dnes „(ne-)hodí“ do *našeho obrazu* křesťanství, Bible, Boha?

Závěr

Ale láska se vždy raduje z pravdy (1Kor 13). Ačkoli i to opakovaně žijí lidé obráceně – právě milovaným a milujícím *musíme* lhát. Abychom třeba „nezranili jejich city.“ No, jak nám to funguje, že?

Ale Bůh *nikdy*. Bůh: *Protože* tě miluju, tak tě kárám a trestám. A říkám ti pravdu. Proč bych to dělal, kdybys mi byl jedno? Nebo kdybych tě nenáviděl? Zde o to silněji, že právě laodikejským bylo všechno a všichni spíše jedno.

A ještě silněji pak proto, že Kristus *už stojí za dveřmi* (srv. předchozí dopisy)! A dokonce na ně *tluče* (jak to, že to neslyšíte?)!

Ale *večeřet* budu jen s těmi, kdo uslyší, poslechnou, a otevřou. Což je opět o to silnější, že předchozím filadelfským *otevřel Kristus sám*. Ale vejít museli také sami. Laodikejští jsou tak zabeďnění, zabarikádovaní, že „může už jen tlouct.“

Ale byť by otevřel *jeden* (jednotné číslo v. 20!), tak Kristu „to za to stojí.“ Vždyť stejné opakovaně sám říkal a dělal! Spásu přece přijímá *vždy* jedinec sám za sebe...

A tak i laodikejským bylo nabídnuto „vítězství.“ A opět *stejně* a *stejným* procesem, jako *všem ostatním*: Stejným vítězstvím, jako vyhrál Ukřižovaný. Věrností Bohu. A *tím* mohl usednout s Otcem na *jeho* trůn. Čímž nám také začne následující „vidění.“

Píseň: S360 – V nebi je trůn + **modlitba Páně**

Rozhovor